

Република Србија
ФАКУЛТЕТ ПЕДАГОШКИХ НАУКА
УНИВЕРЗИТЕТА У КРАГУЈЕВЦУ
Број: 01-1291/1-2
03.04.2023.
Ј а г о д и н а

На основу члана 11. став 3. Правилника о пријави и одбрани завршног рада на мастер академским студијама (број: 01-5812/1, од 24.12.2019.), а у складу са одлуком Наставно-научног већа Факултета, број: 01-5115/1, од 14.11.2019. године, Факултет педагошких наука Универзитета у Крагујевцу обавештава јавност

I. Ставља се на увид јавности завршни рад на мастер академским студијама, под називом *Усмереност на односе, одређена савременим њредиколским њројрамима*, кандидата Невене Божанић и *Извештај комисије за оцелу и одбрану наведеној завршној рада* број 01-1291/1 од 03.04.2023. године.

II. Извештај Комисије ставља се на увид јавности објављивањем на сајту Факултета. Завршни рад на мастер академским студијама и извештај комисије стављају се на увид јавности у библиотеци Факултета.

III. Рок објављивања: 8 дана.

IV. Примедбе и предлози на урађени завршни рад на мастер академским студијама и извештај комисије достављају се у предвиђеном року преко пословног секретара.

Достављено адиминистратору и библиотеци, и истакнуто на огласној табли 03.04.2023. године.

Самостални стручно-технички сарадник
за студије и студентска питања – мастер

и докторске студије

Милан Лукић

**ФАКУЛТЕТ ПЕДАГОШКИХ НАУКА УНИВЕРЗИТЕТА У КРАГУЈЕВЦУ,
ЈАГОДИНА**

**НАСТАВНО-НАУЧНОМ ВЕЋУ ФАКУЛТЕТА ПЕДАГОШКИХ НАУКА
УНИВЕРЗИТЕТА У КРАГУЈЕВЦУ, ЈАГОДИНА**

Одлуком Наставно-научног већа Факултета педагошких наука Универзитета у Крагујевцу, Јагодина, бр. 01-5139/1, донетој на седници одржаној 21.10.2022. године, образована је Комисија за оцену и одбрану завршног рада на мастер академским студијама, под називом *Усмереност на односе, одређена савременим предшколским програмима*, кандидаткиње Невене Божанић, број досијеа П-3/2021 МС, у саставу:

Председник:

1. Др Весна Трифуновић, редовни професор Факултета педагошких наука Универзитета у Крагујевцу, Јагодина, за ужу научну област *Социологија образовања*;

Чланови:

2. Др Ненад Стевановић, доцент Факултета педагошких наука Универзитета у Крагујевцу, Јагодина, за ужу научну област *Педагогија*, члан;
3. Др Емина Копас-Вукашиновић, редовни професор Факултета педагошких наука Универзитета у Крагујевцу, Јагодина, за ужу научну област *Педагогија*, члан-ментор.

На основу процене мастер рада, Комисија подноси следећи

ИЗВЕШТАЈ

Мастер рад под називом *Усмереност на односе, одређена савременим предшколским програмима* написан је у обиму од 72 стране.

Текст мастер рада је систематизован у следећа поглавља:

1. Садржај (4-5. страна)
2. Резиме на српском и енглеском језику (6-7. страна)
3. Увод (8. страна)
4. Теоријски приступ истраживању (9 - 35. страна)
5. Методологија истраживања (36 - 37. страна)
6. Анализа и интерпретација резултата истраживања (38 - 67. страна)
7. Закључна разматрања (68-69. страна)
8. Литература (70 - 72. страна).

У Уводу рада кандидаткиња указује на значај успостављања квалитетних социјалних односа деце у групи вршњака и са одраслима, који одређују развој укупних дечијих потенцијала. Кроз ове односе деца изражавају своје потребе, интересовања и жеље, могућности и слабости, а квалитетни односи одређују развој дечијег идентитета,

поверења и сигурности у друге људе, осећања припадања групи, као и развој социјалних компетенција деце предшколског узраста, које на старијим узрастима одређују њихов статус у различитим друштвеним окружењима. У овом поглављу кандидаткиња даље представља садржаје теоријског приступа проблему истраживања и опусује емпијски део рада.

Теоријски приступ проблему кандидаткиња започиње одређењем основних појмова: *социјализација, проактивни односи предшколског детета, социјална добробит детета, идентитет предшколског детета, игра*. Истакнут је значај подржавајућег социјалног окружења за развијање квалитетних односа деце са вршњацима и одраслима. У овом делу рада је даље представљена дечија игра као подстицај и могућност за развој социјалних односа предшколске деце међу собом и односа са одраслима у предшколској установи, чиме се одређује њихова социјална добробит у реалном програму. Следи теоријско појашњење и представљање улога и задатака васпитача у односу на развијање партнерства деце и одраслих, као и у односу на развијање проактивних односа међу децом. Ово поглавље кандидаткиња завршава теоријским сагледавањем значаја социјалних односа за развој дечијег идентитета.

Следећи део рада, **Методологија истраживања**, кандидат започиње одређењем предмета и проблема истраживања. Проблем истраживања је конкретизован кроз истраживачко питање: *Да ли садржаји савремених предшколских програма/курикулума могу побољшати квалитет односа које деца успостављају са вршњацима и одраслим особама?* Следи конкретизација циља и истраживачких задатака. Циљем истраживања требало је утврдити *да ли су у савременим предшколским програмима/курикулумима и законским документима, у Хрватској, Босни и Херцеговини и Р Србији, конкретизовани садржаји који одређују квалитет и утичу на развој односа* које деца успостављају са вршњацима и одраслим особама, у предшколској установи и ван ње. Из овако одређеног циља су произашли следећи истраживачки задаци: 1) утврдити да ли су савременим предшколским програмима/курикулумима и законским документима конкретизовани *циљеви предшколског васпитања и образовања* који одређују квалитет односа које деца успостављају у предшколској установи и ван ње; 2) утврдити да ли се и на који начин, у савременим предшколским програмима/курикулумима и законским документима *игра деце предшколског узраста* одређује као претпоставка за развој квалитетних односа које деца успостављају са вршњацима и одраслим особама у својим окружењима; 3) утврдити да ли су савременим предшколским програмима/курикулумима и законским документима конкретизовани *задачи и улоге васпитача*, када је реч о развоју односа које деца успостављају у предшколској установи и ван ње. Следи јасно детерминисана општа хипотеза, којом се претпоставља *да су у савременим предшколским програмима/курикулумима и законским документима, у Хрватској, Босни и Херцеговини и Р Србији, јасно конкретизовани садржаји који одређују квалитет и утичу на развој односа*, које дете успоставља у предшколској установи и ван ње. Полазећи од ове опште, одређене су и посебне хипотезе, у односу на утврђене задатке истраживања. Истраживање је обављено применом дескриптивне и компаративне методе и поступком анализе садржаја примарних истраживачких извора (актуелни предшколски програми и законска документа у Хрватској, Босни и Херцеговини и Р Србији) и секундарних извора истраживања (чланци, упутства за реализацију програма и др.). Организација овог истраживања подразумева: 1) прикупљање литературе и представљање теоријског

приступа проблему; 2) утврђивање методологије истраживања; 3) представљање и анализа програмских садржаја у актуелним предшколским програмима и законским документима; 4) закључна разматрања.

У поглављу **Анализа и интерпретација резултата истраживања** кандидат систематизује истраживачке податке у три основне тематске целине (поднасловe), према утврђеним задацима. Истраживачки резултати су прво представљени појединачно, у односу на садржаје актуелних предшколских програма/курикулума и законских докумената у Хрватској, Босни и Херцеговини и Р Србији. Затим су ови садржаји упоређени и обједињено табеларно представљени. Након компаративне анализе и интерпретације истраживачких резултата, уследиле су закључне констатације о потврди истраживачких хипотеза.

Добијене резултате истраживања је могуће представити кроз следеће основне закључке, у односу на утврђене истраживачке задатке и посебне хипотезе:

1. На основу увида у представљене актуелне предшколске програме/курикулуме и законска документа, констатовано је да су у њима *конкретизовани циљеви предшколског васпитања и образовања који одређују квалитет односа које деца успостављају у предшколској установи и ван ње.*
2. Такође, у поменутим предшколским програмима/курикулумима и законским документима, *игра деце предшколског узраста је одређена као претпоставка за развој квалитетних односа*, које деца успостављају са вршњацима и одраслим особама у свом окружењу.
3. Када је реч о улогама и задацима васпитача, који су одређени овим *савременим предшколским програмима/курикулумима и законским документима*, они су *јасно конкретизовани у односу на развој односа* које деца успостављају у предшколској установи и ван ње.

На основу представљених резултата истраживања кандидаткиња констатује да је општа истраживачка хипотеза потврђена, да су у савременим предшколским програмима/курикулумима и законским документима у Хрватској, Босни и Херцеговини и Р Србији, јасно конкретизовани садржаји који одређују квалитет и утичу на развој односа, које дете успоставља у предшколској установи и ван ње.

У **Закључку** кандидаткиња представља своје основне истраживачке резултате, којима поткрепљује теоријско образложење о значају и потреби развијања предшколског програма, који је усмерен на развој социјалне добробити детета. Овај део рада завршава констатацијом да истраживачки резултати до којих смо дошли могу бити добра полазна основа васпитачима да прошире своја знања о значају социјалних односа и унапреде своју педагошку праксу. Такође, она могу послужити стручним радницима у предшколским установама за планирање нових истраживања о квалитету и могућностима развијања социјалних односа деце предшколског узраста.

На крају треба истаћи да рад садржи **библиографију** од 30 референци.

Закључак и предлог

Чињенице је да вршњачки односи деце у предшколској установи, као и њихови односи према одраслима, одређени су програмским садржајима, али и улогама и задацима васпитача, од кога се очекује да за децу припреми подстицајну средину за разноврсна социјална учења. У оваквом окружењу, кроз различите врсте и варијанте дечијих игара, развијају се социјалне компетенције деце, које даље одређују њихову социјалну готовост за полазак у школу и нове изазове у различитим друштвеним окружењима. Ове констатације потврђују значај мастер рада *Усмереност на односе, одређена савременим предшколским програмима*, који представља допринос кандидаткиње теоријској конкретизацији овог истраживачког проблема. Овај рад може бити од користи стручним радницима у предшколским установама, јер указује на могућности унапређивања педагошке праксе, за развој социјалних вредности и вештина, све у циљу подршке социјалној добробити деце предшколског узраста.

Добра теоријска утемељеност овог мастер рада, зналачки одабир референтне литературе, систематичност и аналитичност у представљању и обради истраживачких података, потврђују квалитет овог завршног мастер рада и кандидата.

На основу изнетог, Комисија је сагласна да кандидат Невена Божанић, број досијеа II-3/2021 МС, може приступити јавној одбрани завршног мастер рада.

Комисија:

Др Весна Трифуновић, редовни професор Факултета педагошких наука Универзитета у Крагујевцу, Јагодина, за ужу научну област *Социологија образовања*, председник

Др Ненад Стевановић, доцент Факултета педагошких наука Универзитета у Крагујевцу, Јагодина, за ужу научну област *Педагогија*, члан.

Др Емина Копас-Вукашиновић, редовни професор Факултета педагошких наука Универзитета у Крагујевцу, Јагодина, за ужу научну област *Педагогија*, члан, ментор
